

Ten geleide

Jawel hoor! In uw hand een extra dikke en kleurrijke nieuwsbrief, gemaakt door en voor onze leden maar ook door en voor anderen die interesse hebben in bijen en wespen.

Het vijftiengste nummer van onze nieuwsbrief, twaalf en een half jaar getrouwd met BZZZ, was aanleiding voor de redactie om iets extra's te doen.

We hebben voor dit jubileumnummer een oproep gedaan in de vorige nieuwsbrief (november 2006) voor een themanummer over bijen en wespen en beheer in tuinen en natuurgebieden. Diverse collega's hebben daarop gereageerd met het inzenden van een artikel en daarnaast hebben we een aantal mensen gevraagd over dit onderwerp een bijdrage te leveren. Het resultaat ligt voor u en we zijn er blij mee.

We hebben deze nieuwsbrief in tweeën gesplitst: een thematisch deel en een regulier deel.

Het reguliere deel staat achterin deze nieuwsbrief en omvat een verslag van de geslaagde en zeer druk bezochte studiedag over groefbijen in januari; een tussenstand en een verslag van het APIS-project; Kees van Achterberg over parasiet of parasitoïd en een overzicht en oproep van de penningmeester met betrekking tot de contributie.

Het thematische deel heeft een iets andere titel gekregen doordat we het woord 'beheer' hebben weggelaten. Weliswaar staan in dit nummer diverse opmerkingen over beheer en zijn er zelfs enkele artikelen die vrijwel alleen op beheer in gaan, maar de meeste artikelen gaan over soorten en terreininventarisaties en slechts zijdelings komen soms enige beheersaspecten aan de orde. Echter, beheer gericht op insecten en speciaal op bijen en wespen staat nog in de kinderschoenen en we willen hier niet de indruk wekken dat dit themanummer daaraan veel nieuwe informatie toevoegt of dat hier het bijen- en wespenbeheer wordt samengevat dan wel geanalyseerd. Toch zijn soorten, inventarisaties en beheer de drie belangrijkste componenten die in de artikelen aan de orde komen.

We weten al vrij veel van diverse soorten, maar tegelijkertijd is het gemakkelijk om ook in Ne-

derland nieuwe ontdekkingen te doen aan soorten en hun gedrag. De informatie over soorten neemt nog steeds toe, zoals we kunnen lezen in de artikelen over *Melitta haemorrhoidalis*, *Andrena flavipes*, *A. lathyri*, *A. agilissima* en *Megachile ericetorum*. Niet alleen de verspreiding, maar ook het voedsel en de nestplaatsen zijn grofweg bekend. We bouwen zelfs bijen- en wespenhotels, planten aantrekkelijke bloemplanten, en sommigen observeren en inventariseren een aantal jaren eenzelfde gebied. Je eigen tuin is dan wel de plek waar je het meeste en gemakkelijkst aan de slag kunt. In dit nummer nemen we een kijkje in de tuinen van collega's te Bennekom, Terneuzen en Zelhem.

In de Walcherse duinen werd in 2005 een oude zandkuil hersteld en sindsdien werd o.a. de bijen- en wespenfauna van deze plek gevolgd. De Walcherse Bijenkuil is na de Zandkuil op Texel het tweede bijen- en graafwespenreservaat in ons land, en daar mogen we trots op zijn. Door het graven van een kuil, creëer je open plekken en steile wanden en daarmee schep je betere nestelvoorwaarden voor allerlei bijen en wespen. Er zijn zelfs mensen die nog een stapje verder gaan en niet alleen een kuil graven maar dieren of nesten van dieren verhuizen naar plekken die niet bedreigd worden, naar plekken zonder menselijke vernietiging, menselijke bemoeienis. Hoe dat uitpakt kun je lezen in de artikelen over *Polistes dominulus* en de bijenwolf *Philanthus triangulum*. En ten slotte sluiten we het thema af met een tweetal artikelen, dat nader ingaat op het beheer van natuurgebieden ten behoeve van bijen en wespen.

In verband met de ruimte en het budget, hebben we besloten de lange soortenlijsten van enkele artikelen alleen op onze website te publiceren. Wie daarin interesse heeft kan verder lezen op www.nev.nl/hymenoptera en als je wilt reageren op artikelen kan dat via de emailadressen van de auteurs.

We wensen je veel leesplezier en bedanken jullie voor je medewerking. Rest ons Jeroen de Rond te bedanken voor de mooie opmaak van dit jubileumnummer en het bestuur van de Nederlandse Entomologische Vereniging te bedanken voor hun financiële steun om dit nummer mogelijk en kleurrijk te maken.